

TEUNY BOSMA EN ANDRÉ VAN DER VEEN

MATRIX LYCEUM: VAKDOCENTEN EN VSO-PROFESSIONALS WERKEN SAMEN IN DE KLAS

Begonnen met tien onderbouwleerlingen in 2017-2018, is het Matrix Lyceum in Drachten de afgelopen jaren uitgegroeid tot een school met 75 havo- en vwo-leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Het is een samenwerking van OSG Singelland en Stichting RENN 4. De samenwerking speelt zich met name af in de klas, blijkt uit een gesprek met directeur Teuny Bosma en docent André van der Veen die wiskunde geeft in de onderbouwklassen.

Cruciaal in het concept van het Matrix Lyceum is de samenwerking tussen de 34 vakdocenten (van voornamelijk OSG Singelland) die de lessen geven, en 10 in gedrag gespecialiseerde mentoren van vso De Zwaai (RENN 4). Altijd is er in de klas én een vakdocent én een mentor aanwezig.

Het Matrix Lyceum

Het Matrix Lyceum is een school voor havo- en vwo-leerlingen die vastlopen, omdat ze zowel in het reguliere onderwijs als in het vso niet de juiste (didactische) ondersteuning krijgen. De meeste leerlingen hebben een autisme spectrum stoornis of angstproblematiek. Per leerjaar volgen de leerlingen onderwijs in heterogene groepen (havo/vwo) van maximaal 15 leerlingen; de brugklas telt er 12. Inzet is dat leerlingen tussentijds of na het examen doorstromen naar het reguliere onderwijs. Het Matrix Lyceum zit onder hetzelfde dak als het Drachtster Lyceum, maar heeft een eigen ingang. De leerlingen stromen in vanuit het basisonderwijs of vanuit reguliere vo-scholen en zijn afkomstig uit de hele noordelijke regio (Groningen, Friesland, Drenthe).

TEAMWORK

De leerlingen volgen de lessen in een vast lokaal, waar gedurende de hele dag een mentor aanwezig is. De vakdocenten vliegen in en uit om hun lessen te geven. “De samenwerking tussen mentor en vakdocent is heel effectief”, vertelt Van der Veen. “De mentor heeft vso-expertise, kent de leerlingen goed, en weet precies wat er speelt in de groep. Als er zich tijdens mijn les iets voordoet met een leerling dat ik zelf niet kan oplossen, dan pakt de mentor dat op. Je vormt echt een team met z’n tweeën. Dat is ook ontzettend leerzaam, want je kunt als vakdocent met de mentoren sparren en hen advies en feedback vragen. Die veiligheid is er, dat je dat met elkaar doet.”

Ook vormen alle collega’s die op het Matrix werken tezamen een hecht team. Naast de mentoren en de vakdocenten, maken Bosma, een gedragsdeskundige van RENN 4 en een leerlingcoach van Singelland deel uit van het team. De leerlingcoach ondersteunt leerlingen die dreigen uit te vallen. “Het team komt regelmatig bij elkaar om zaken en leerlingen te bespreken en om af te stemmen”, vertelt Van der Veen. “We leren daar veel van elkaar. Zeker als docenten voor het eerst op het Matrix gaan lesgeven, kunnen ze veel leren van de mentoren en de ervaren docenten.”

PROFESSIONELE ONTWIKKELING

Docenten kiezen zelf of ze op het Matrix willen lesgeven. Het belangrijkste is dat je affiniteit hebt met deze groep leerlingen, vindt Van der Veen, maar ook de werkwijze vindt hij aantrekkelijk. “Ik vind het heel prettig dat je de leerlingen veel meer tijd en aandacht kunt geven dan in reguliere havo- en vwo-klassen. Dat de groepen klein zijn én dat je met z’n tweeën bent, biedt veel ruimte voor individuele instructie en ondersteuning. En als een leerling vooruitgang boekt of iets overwint, dan is dat ontzettend mooi. Ik houd ervan dat ik net iets meer mijn best moet doen om dingen voor elkaar te krijgen.”

Vaak zijn docenten die hiervoor kiezen toe aan een nieuwe uitdaging. “Dit is voor docenten ook een kans om te werken aan hun eigen professionele ontwikkeling”, zegt Bosma. “Wie op het Matrix komt werken, volgt altijd een scholing die is gericht op de doelgroep van het Matrix Lyceum. De huisacademie van Singelland biedt verschillende trainingen aan, waaronder een autisme belevingscircuit en cursussen van ‘Geef me de vijf’. De docenten leren natuurlijk veel van de mentoren, maar die zijn in de eerste plaats gericht op de leerlingen. Daarnaast is er een collega die is opgeleid om de docenten te coachen.”

ZO GEWOON MOGELIJK

De resultaten van de werkwijze liegen er niet om, want veel leerlingen stromen tussentijds of na het eindexamen door naar regulier onderwijs, de belangrijkste doelstelling van het Matrix Lyceum. "Per leerjaar stappen er gemiddeld één of twee leerlingen over naar een reguliere vo-school of naar het mbo", vertelt Bosma. "Ongeveer één leerling per leerjaar gaat naar het vso. De rest doet eindexamen en stroomt uit naar het hbo of de universiteit. Het sociale aspect is ontzettend belangrijk; dat de leerlingen hier niet 'anders' zijn, vrienden maken en zich gezien voelen. Ook is het natuurlijk fijn dat ze hier gewoon een diploma kunnen halen en geen staatexamen hoeven te doen, zoals op het vso. Het is voor leerlingen heel aantrekkelijk dat het 'zo gewoon mogelijk' is.

MEER INFORMATIE

Teuny Bosma

t.bosma@singelland.nl